СПРАВКА

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ И СТАНОВИЩА ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ ПО ПРОЕКТА НА НАРЕДБА
ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № Н-9 ОТ 2018 Г. ЗА ОСИГУРЯВАНЕ С УНИФОРМЕНО ОБЛЕКЛО, ЛИЧНИ ПРЕДПАЗНИ СРЕДСТВА, СПЕЦИАЛНО И РАБОТНО ОБЛЕКЛО И ДРУГО ВЕЩЕВО ИМУЩЕСТВО И СНАРЯЖЕНИЕ В МИНИСТЕРСТВОТО НА ОТБРАНАТА, СТРУКТУРИТЕ НА ПРЯКО ПОДЧИНЕНИЕ НА МИНИСТЪРА НА ОТБРАНАТА И БЪЛГАРСКАТА АРМИЯ

№	**Дата и начин на постъпване на становището** (официално, по ел. поща, чрез Портала за обществени консултации и т.н.)	**Име на лице/наименование ЮЛ**	**Декларирани данни дали лицето действа от свое име или защитава позиция от името на друго лице/група лица**	**Предложения и становища**	**Приети/ неприети**	**Мотиви**
1.	**26.07.2026 23:24**	**Ivan Ivanov**	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Съгласно Закона за въвеждане на еврото в Република България, считано от 01.01.2026 г. еврото е официалното платежно средство в страната. Освен това в Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, всички плащания и доволствия се осигуряват в евро. С цел уеднаквяването на терминологията, в законовите и подзаконовите нормативни актове, предлагам в Проекта за изменение на Наредба № Н-9 да се заложат следните корекции: Навсякъде в текста на Наредба Н-9, думите „левовата равностойност “ да се заменят с „евровата равностойност“ или „равностойността в евро“.	**Приема се**	Предложението в коментара е основателно, в резултат на което в преходните и заключителните разпоредби на проекта на Наредбата се правят следните изменения и допълнения: 1. Създава се нов § 16: „§ 16. Навсякъде в наредбата думите „Левовата равностойност/ левовата равностойност“ се заменят с „Равностойността в евро/ равностойността в евро“.

						2. Досегашният § 16 става § 17.
2.	**30.07.2026 17:15**	**Атанас Янчев**	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	**СТАНОВИЩЕ ПО ПРОЕКТ НА НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № Н-9 ОТ 2018 Г.** **ОТНОСНО:** Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № Н-9 от 2018 г. за осигуряване с униформено облекло, лични предпазни средства, специално и работно облекло и друго вещево имущество и снаряжение в Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия **ДО:** МИНИСТЪРА НА ОТБРАНАТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ **ДАТА:** 30 юли 2026 г. УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР, Във връзка с публикувания за обществени консултации Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № Н-9 от 2018 г., представям на Вашето внимание настоящото правно и критическо становище. Предложените промени имат за цел правилното интегриране на категорията „колежани“ в системата на вещевото доволствие. Въпреки това, в проекта се наблюдават съществени юридически, правно-технически и материално-логистични пропуски, които следва да бъдат отстранени преди окончателното му приемане.		

				I. ЮРИДИЧЕСКИ И ПРАВНО-ТЕХНИЧЕСКИ ПРОПУСКИ · **Липса на правно основание в преамбюла:** В уводната част на проекта изцяло липсва цитиране на конкретната законова разпоредба от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ЗОВСРБ), която овластява министъра на отбраната да издаде или измени този нормативен акт. Това представлява директно нарушение на чл. 26 от Закона за нормативните актове (ЗНА).	**Не се приема**	В § 2 от Преходните и заключителни разпоредби на Наредба № Н-9 от 2018 г. е посочено основанието за издаване на тази наредба, а именно: „§ 2. (Изм. - ДВ, бр. 71 от 2021 г., в сила от 27.08.2021 г., изм. - ДВ, бр. 24 от 2024 г., в сила от 20.03.2024 г.) Тази наредба се издава на основание чл. 224, ал. 2 във връзка с ал. 1, т. 1 и 4, чл. 286, ал. 2 във връзка с ал. 1, т. 3, чл. 142, ал. 2, т. 1, буква "б", предл. 2 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ЗОВСРБ) във връзка с чл. 57, ал. 5, т. 1 и чл. 59г, ал. 4 от Закона за резерва на въоръжените сили на Република България, чл. 27, ал. 1, т. 4 от Наредбата за условията и реда за организиране, провеждане и осигуряване обучението на българските граждани за защита на Отечеството, приета с ПМС № 66 от 2023 г., и чл. 10 от Наредбата за условията и реда за участие на държавни служители от Държавна агенция

						"Национална сигурност" в операции и мисии извън територията на Република България, приета с ПМС № 25 от 13.02.2008 г. Видно от горепосоченото е, че в настоящата Наредба № Н-9 от 2018 г. съществува основанието за издаване на нормативния акт - чл. 142, ал. 2, т. 1, буква "б" (изм., ДВ, бр. 100 от 2025 г., в сила от 1.01.2026 г.) от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ЗОВСРБ). С посочените изменения от 1.01.2026 г. в ЗОВСРБ се определя осигуряването на колежаните (със средства от бюджета на Министерството на отбраната за срока им на обучение в професионалните колежи), обучавани за нуждите на Министерството на отбраната с вещево доволствие – при условия, по ред и в размери, определени с акт на министъра на отбраната. Този акт на министъра на отбраната е Наредба № Н-9 от 2018 г. С § 14 от проекта на Наредбата се добавя и основанието по чл. 142, ал. 8 от ЗОВСРБ (изм., ДВ, бр. 100

						от 2025 г., в сила от 1.01.2026 г.), регламентираща осигуряване и на колежаните (със средства от бюджета на Министерството на отбраната за срока им на обучение в професионалните колежи), обучавани за нуждите на други министерства и ведомства с вещево доволствие – при условия, по ред и в размери, определени с акта на министъра на отбраната.
				· **Нормативна колизия в Приложение № 11:** С § 13, т. 2 се създава нов изцяло самостоятелен „Раздел XLI. Специално облекло за курсантите и колежаните, обучавани за нуждите на ВМА“. Текстовата част на наредбата обаче (§ 3, т. 2 / нов чл. 41, ал. 2) изброява изрично и лимитативно само приложения № 3А, № 4, № 11 и № 12, без да дава ясна процедурна препратка за начина на отпускане на това нововъведено специално медицинско облекло в рамките на Глава пета.	**Не се приема**	С § 3 на проекта на Наредбата се създава нова ал. 2, според която, колежаните се осигуряват с вещево доволствие по приложения № 3А, № 4, № 11 и № 12, а с лични предпазни средства - при условията и по реда на Глава трета. С § 13, т. 2, в Приложение № 11 към чл. 21, 27 и 41 - Таблица за вида и нормите на осигуряваното специално и работно облекло и друго вещево имущество се създава нов раздел XLI. „Специално облекло за курсантите и колежаните, обучавани за нуждите на ВМА“.

						С Наредба Н-9 от 2018 г. се определят условията, редът, видът, размерите и нормите за осигуряване с униформено облекло, лични предпазни средства, специално и работно облекло, друго вещево имущество и снаряжение в Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия. Условието за осигуряване на курсантите и колежаните с нововъведеното специално медицинско облекло е посочено в наименованието на раздела, т.е. те да са обучавани за нуждите на ВМА. Редът за осигуряване на курсантите и колежаните е посочен в Глава пета. Видът, размерите и нормите за осигуряване на курсантите и колежаните обучавани за нуждите на ВМА с нововъведеното специално облекло са посочени в новосъздаденият раздел XLI на Приложение № 11. Поставеният въпрос за начина на отпускане на това облекло от една страна е

						определен в самият раздел XLI, т.е. отпуска се безвъзмездно, а от друга страна е регламентиран във Вътрешните правила за документиране на стопанските операции в Министерството на отбраната, Българската армия и структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната, който не е обект на Наредбата.
				· **Неяснота в Преходните и заключителните разпоредби (§ 14):** Формулировката в § 14, предвиждаща замяна на „предл. 2“ с „и ал. 8“, е правно-технически изолирана. Без пълния контекст на действащата наредба, употребата на съюза „и“ създава предпоставки за двусмислие при последващото правоприлагане.	**Не се приема**	В § 2 от Преходни и Заключителни разпоредби на настоящата действаща Наредба № Н-9 от 2018 г., наред с другите основания, като основание за издаване на наредбата е посочен и чл. 142, ал. 2, т. 1, буква "б", предл. 2 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ЗОВСРБ). Разпоредбата на чл. 142, ал. 2, т. 1, буква "б" от ЗОВСРБ е изменена с ДВ, бр. 100 от 2025 г., в сила от 1.01.2026 г., като в нея вече не съществуват предложения 1 и 2. Така приложение намира чл. 142, ал. 2, т. 1, буква "б" от ЗОВСРБ в цялост. Отделно от това, с изменението в ал. 8 на

						чл. 142 от ЗОВСРБ, в сила от 1.01.2026 г., се определя осигуряването на колежаните (със средства от бюджета на Министерството на отбраната за срока им на обучение в професионалните колежи), обучавани за нуждите на Министерството на отбраната с вещево доволствие – при условия, по ред и в размери, определени с акт на министъра на отбраната. Този акт на министъра на отбраната е Наредба № Н-9 от 2018 г. С § 14 от проекта на Наредбата се добавя и основанието по ал. 8 (изм., бр. 100 от 2025 г., в сила от 1.01.2026 г.) от същия чл. 142 от ЗОВСРБ, като същевременно се заличава изразът „предл. 2“ от разпоредбата на чл. 142, ал. 2, т. 1, буква "б" от ЗОВСРБ, в съответствие с промените в закона.
				II. МАТЕРИАЛНО-ЛОГИСТИЧНИ И ПРАКТИЧЕСКИ ДЕФЕКТИ		
				· **Неравнопоставеност при камуфлажното облекло:** Съгласно § 9, за курсантите в НВУ и ВВВУ са разписани по 5 бр. зимни и летни камуфлажни панталони/клинове. За колежаните в	**Не се приема**	Размерът на осигуряваните панталон/клин камуфлажен зимен/летен на курсантите и колежаните е съобразен със

				същите училища (§ 10, Приложение № 3А) са предвидени само 4 бр. Тъй като колежаните участват в същите тактически и полеви занятия, амортизацията на имуществото е идентична и това разграничение е необосновано.		срока им на обучение във висшите военни училища и в професионалните колежи.
				· **Дискриминационна финансова компенсация за бельо:** В Забележка № 4 към новото Приложение № 3А се посочва, че при невъзможност за осигуряване на бельо в натура, на колежаните се изплащат едва 10% от годишния лимит за войници и матроси. Тази сума е крайно недостатъчна за пазарното закупуване на предвидените по нормативи бройки ежедневно и спортно бельо.	**Не се приема**	Предложението за изплащане на колежаните на 10 процента от годишния лимит за войници и матроси при невъзможност за осигуряването им с бельо е на началника на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“, което е съобразено и цели равнопоставеност с условието за изплащане на курсантите, посочено в т. 6 от Забележките на Приложение № 3 на настоящата действаща Наредба № Н-9 от 2018 г.
				· **Липса на разписано бельо в натура за колежаните в НВУ и ВВВУ:** В таблицата на Приложение № 3А, позициите за ежедневно бельо (моряшки и спортни фланелки) са ограничени с изричен текст „само за ВВМУ“. По този начин колежаните от Сухопътните войски и ВВС остават изцяло без законово право на бельо в натура.	**Не се приема**	Видът, размерите и нормите за осигуряване на колежаните във висшите военни училища с бельо е определено в буква А, раздел II, на новосъздаващото се с § 10 Приложение № 3 А на проекта на Наредбата. От друга страна, осигуряването на колежаните в НВУ и ВВВУ с фланелки е определено в т. 30 (фланелка с къс ръкав), т. 33 (фланелка с

						яка и къс ръкав) и т. 34 (фланелка спортна), буква А на раздел I, на същото Приложение № 3 А на проекта на Наредбата.
				· **Пропуск при спецификацията за колежани-жени:** Докато Забележка № 3 правилно урежда трикомпонентния официален костюм за жени (сако, панталон и пола), в таблиците за полево камуфлажно облекло липсва забележка за предоставяне на дамски кройки панталони/клинове, което ще затрудни логистичното осигуряване.	**Не се приема**	„Полево камуфлажно облекло“ за военнослужещите от въоръжените сили на Република България е проектирано да е унифицирано, с цел да бъде използвано, както от мъже, така и от жени военнослужещи. В тази връзка в настоящите действащи технически спецификации няма поставени разграничения в изискванията към конструкцията, кроенето и ушиването на панталон/клин камуфлажен за мъже и жени военнослужещи.

				III. КОНКРЕТНИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА РЕДАКЦИЯ			
				№	**Проблемен текст / Параграф**	**Предложение за нова редакция и аргумент**	
				1	§ 3, т. 2 (нов чл. 41, ал. 2) „...се осигуряват с вещево доволствие по приложения № 3А, № 4, № 11 и №12...“	Да се допълни изрично препратка към условията на новия Раздел XLI от Приложение № 11, за да се избегне нормативно разминаване относно медицинското специално облекло.	**Не се приема**	В Таблицата на Приложение № 11 към чл. 21, 27 и 41 са определени вида и нормите на осигуряваното специално и работно облекло и друго вещево имущество, като наименованието на всеки раздел разграничава на кои длъжности и при какви специфични дейности и условия се отпуска същото. В текстуалната част на настоящата действаща Наредба № Н-9 от 2018 г., няма изрична препратка към условията на различните раздели от Таблицата на Приложение № 11 и не поражда нормативно разминаване.
				2	§ 10 (Приложение № 3А, р. 16, 18) Количества за зимни и летни камуфлажи: „бр. 4“	Цифрата „4“ да се замени с „5“. Аргумент: Изравняване на стандартите за полева подготовка между курсанти и колежани в идентична среда.	**Не се приема**	Размерът на осигуряваните панталон/клин камуфлажен зимен/летен на курсантите и колежаните е съобразен със срока им на обучение във висшите военни училища и в професионалните колежи.

				3	§ 10 (Приложение № 3А, Забележка № 4) „...се изплащат 10 процента от годишния лимит...“	Да се замени с: „...се изплащат 100 процента от стойността на неосигурените в натура номенклатури...“. Аргумент: Защита на социалните права на обучаемите.	**Не се приема**	Предложението за изплащане на колежаните на 10 процента от годишния лимит за войници и матроси при невъзможност за осигуряването им с бельо е на началника на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“, което е съобразено и цели равнопоставеност с условието за изплащане на курсантите, посочено в т. 6 от Забележките на Приложение № 3 на настоящата действаща Наредба № Н-9 от 2018 г.
				Считам, че отразяването на горепосочените бележки ще спомогне за създаването на работеща, справедлива и юридически издържана правна уредба, която да гарантира адекватното материално осигуряване на колежаните в структурата на Министерството на отбраната.				